

Praten via aanraking en geluid bij dementie

Bron: <https://crdl.com/veel>

Dankzij de CRDL is het makkelijker om contact te maken met iemand met dementie.

ZorgSpectrum heeft nu drie CRDL's in gebruik. Deze zijn mede mogelijk gemaakt door de Stichting Vrienden Van ZorgSpectrum, de stichting Vrienden van Hof van Batenstein en de cliëntenraad van het Houtens Erf. Een nieuwe crowdfunding actie wordt geïnitieerd door Stichting Alzheimer Nederland, afdeling Lekstroomgebied en het Nieuwegeinfonds.

Het verlies van contact met de buitenwereld is een van de gevolgen van dementie. Vaak begint dat contactverlies omdat het praten met woorden steeds moeilijker gaat. Op een gegeven moment lukt praten soms helemaal niet meer. Of de betekenis van woorden wordt niet meer begrepen. Familie, vrienden en mantelzorgers vragen zich dan af hoe ze toch een band kunnen houden met hun dierbare. Wat voor communicatie heb je nodig als woorden niet meer mogelijk zijn? Een van de oplossingen is **aanraking en geluid via de CRDL!**

We weten uit onderzoek dat mensen met dementie gevoelig zijn voor bewegingen, aanrakingen en geluiden die veranderen. Steeds meer zorg vernieuwende hulpmiddelen spelen daarop in. De CRDL (spreek uit als 'kredel') is er daar een van. Het is een interactief zorginstrument dat aanraking tussen mensen vertaalt in geluid.

Eenvoud en moderne technologie

Het principe is vrij eenvoudig. De CRDL is een houten object in de vorm van een ellipsoïde, een afgeplatte bol. Deze vormt nodigt uit om op schoot of op de tafel aangeraakt te worden. Het doet een beetje denken aan de vorm van een wieg en het wiegen van een baby. Het binnenwerk van het houten object bevat intelligente software die aanraking signaleert. Deze aanraking vertaalt zich vervolgens naar verschillend geluiden. Zo heeft de CRDL standaard verschillende geluidensets die passen bij iemands persoonlijke belevingswereld. Denk aan buitengeluiden, dorpsgeluiden en muziek. De geluiden worden geproduceerd op basis van vijf manieren van aanraken. Het is ook mogelijk om een persoonlijke geluidenbibliotheek te maken, passend bij iemands leven.

Dat zijn dan bijvoorbeeld specifieke geluiden die herkenning uit een verleden oproepen.

Aanraking en geluid werken samen

Om aanraking te vertalen naar geluid is het belangrijk dat er verbinding is tussen minimaal twee mensen en de CRDL. Er ontstaat zo een gesloten kringetje of afgesloten circuit. De software die in de CRDL verwerkt is, herkent de kring die ontstaat. De gebeurt door de bewegingen die mensen maken. Wanneer twee personen een hand leggen op de CRDL, komen de geluiden tot leven. Die geluiden veranderen als je elkaar op verschillende manieren of verschillende plekken aanraakt. De geluiden en de aanrakingen prikkelen mensen met dementie, waardoor er een moment van contact kan ontstaan. En op die manier verbindt de CRDL mensen en zorgt voor bijzondere momenten. Momenten waar mensen met dementie, de begeleiding, de familie en de mantelzorger van kunnen genieten. Het is contact zonder woorden, maar wel met aanraking en geluid. De CRDL is daarom zeer geschikt voor mensen met een zware vorm van dementie, waarbij het sociale contact moeizaam verloopt.

Enkele reacties uit het werkveld

Corine Lenting, gespecialiseerd verzorgende en woon-zorgbegeleider bij ZorgSpectrum
"Ik begeleid cliënten in de verschillende fasen van dementie. De CRDL gebruiken wij nu korte tijd. Het is ontroerend op te zien hoe de cliënten erop reageren. Je ervaart een ingang om contact te maken door muziek en geluiden. Dat merk je aan de lach die op iemands gezicht verschijnt. Daar word je zelf ook vrolijk van. Het gebruik van de CRDL raakt niet alleen de cliënten, maar ook de begeleiders en familie. Het is zo'n mooi moment wanneer je mensen uit hun geslotenheid kunt halen. Dat is echt fijn. Niet iedereen die wat verder in het dementieproces is, wil aangeraakt worden door andere mensen. Dat is ook niet per se nodig. Een van onze cliënten legde zelf twee handen op de CRDL en ontdekte dat er geluid uit kwam. Spontaan begon zij dit geluid zelf te maken. Zo'n moment is goud waard. Ik ervaar ook dat mantelzorgers enthousiast worden over het gebruik van de CRDL. Een van de familieleden heeft zich nu als vrijwilliger aangemeld om te helpen met het gebruik in een woongroep. Daar word ik helemaal blij van."

Hans Eimers, voorzitter Alzheimer Nederland, Lekstroomgebied

"Als Alzheimer Nederland is ons vertrekpunt dat er een zo goed mogelijke zorg en aandacht voor mensen met dementie is. We zien dat mensen in het laatste stadium van hun ziekte, wanneer ze moeilijk bereikbaar zijn, via de CRDL toch contact kunnen maken met anderen. Dat heeft een enorme waarde. De CRDL draagt eraan bij dat contact mogelijk is met mensen die vaak in zichzelf opgesloten zijn door hun ziekte. Dat kost wat tijd, maar het levert ook heel veel op."